

V Praze 28. července 2023

Čj.: 648/23

Stanovisko

k návrhu zákona o dorovnávacích daních pro účely zajištění minimální úrovně zdanění velkých nadnárodních a velkých vnitrostátních skupin

---

I. Úvod

Cílem návrhu je implementace tzv. globální minimální daně. Tato daň navazuje na řadu dalších aktivit, často neúspěšných v řešení několika problémů (např. agresivního daňového plánování, mezer daňového systému u nadnárodních společností využívajících výhody různých daňových jurisdikcí, sjednocení alespoň některých parametrů systému daní v globálním/transatlantickém prostoru).

II. Připomínky a návrhy změn

1. Struktura oblastí analýzy „A“ a „B“

ZZ RIA se dělí na dvě části „A“ a „B“, tedy dle rozdělení „**dorovnávací daně**“ na **vnitrostátní dorovnávací daň** („A“) a následně **přířazovanou dorovnávací daň** („B“).

První část „A“ má variantu **0** (neřešení problematiky), variantu **1** (zavedení globální dohody do českého systému), variantu **2** (zavedení jiných opatření než požadované dohody v podobě tzv. nekvalifikované dorovnávací daně, tedy takové, která by neodpovídala mezinárodním dohodám).

Část „B“ nabízí dvě varianty, varianta **1** navrhuje zavedení pravidel dle plánu (*což je obdobné jako u varianty 1 z analýzy „A“, rovněž je u obou částí ve variantě 1 je implementace do konce roku 2023, obě části analýzy se v rámci stručného hodnocení dopadů jen málo liší, především v části „B“ je hodnocení dopadů poměrně skoupé*), varianta **2** představuje lhůtu zavedení 6 po sobě jdoucích výkazních obdobích od konce roku 2023.

Uvědomujeme si důvody členění a též časové rozlišení obou daní. Přesto **doporučujeme doplnit shrnutí** (které by obsahovalo případně i další návrhy z tohoto stanoviska), **v němž by se hodnotily dopady obou daní jako jeden celek v podobě dorovnávací daně**. I z pohledu následného přezkumu regulace nelze vnímat dopady na ekonomické subjekty obou daní odděleně – na subjekty dopadne regulace jako jedna nová povinnost v podobě zvýšené administrativy či následně i jako daňové břemeno, **proto z pohledu logiky hodnocení dopadů regulace doporučujeme spojit odhad dopadů v kontextu jedné „dorovnávací daně“**.

Doporučujeme též v ZZ RIA v rámci doplňovaného shrnutí **připojit i stručné a jasné vymezení důvodu rozdělení dopadů na dvě daně – tj. vnitrostátní a přířazované dorovnávací daně**, aby následný přezkum mohl na základě tohoto vymezení snadněji hodnotit dopady.

2. Odhady dopadů – počet a typ subjektů

Ve variantě 1 části „A“ (str. 8) je velmi stručně uveden počet dotčených subjektů, aniž by byla vysvětlena intenzita a forma možných dopadů. Dozvídáme se, že dotčeno bude asi 3200 subjektů. (pozn.: V *Důvodové zprávě* je na str. 88 v podkapitole 6.2. *Dopady na daňové subjekty* uvedeno, že „pozitivní daňová povinnost byla odhadnuta pro nižší stovky členských entit“. Toto tvrzení je uvedeno ve shrnutí ZZ RIA na str. 3, chybí však v samotné ZZ RIA).

Přestože je logické sledovat zvýšené dopady administrativních nákladů u všech dotčených subjektů, absentuje popis zejména těch částí subjektů, které budou ve výsledku platit vyšší daně.

Případným dopadem nových daňových povinností na dotčené subjekty může být změna chování subjektů v ČR (a tím by regulace mohla vyvolat dopady, které má tato analýza zkoumat). V minulosti byly analyzovány dopady různých na ekonomiku, které měly obdobné nebo srovnatelné parametry a hranice (např. 750 mil. Euro), proto lze doporučit zmínit též tyto formy dopadů na chování ekonomických subjektů i s využitím starších analýz či dostupných dat z mezinárodních pravidel pro podávání zpráv atd.

Doporučujeme tedy doplnit podrobnější charakteristiky dotčených subjektů (např. rámcově typ, oblast, význam pro ekonomiku ČR), pokud to bude možné.

V části „B“ je uvedeno, že odložení (dle informací na str. 13 ZZ RIA) znamená snížení příjmů v řádu nižších desítek mil. Kč ročně, není ale zřejmé, zda jde o dopad na stejný počet subjektů jako v části „A“ (tedy 3200 subjektů) a jaký je vztah očekávaného nižšího výnosu pro státní rozpočet o *desítky mil. Kč* v souvislosti s odhadem výnosů do státního rozpočtu ve výši *4-6 mld. Kč*, resp. po zvýšení sazby daně ve výši *max. 2 mld. Kč*.

Nezodpovězeny jsou otázky, proč nelze zvažovat odložení zavedení též tuzemské dorovnávací daně v části „A“, když odložení je analyzováno pro přiřazovanou dorovnávací daň v části „B“.

Doporučujeme doplnit alespoň odhady dopadů na subjekty na základě vstupů a informací, které má předkladatel k dispozici k tomuto zákonu nebo z předcházející zčásti související legislativy.

3. Detailnější odhady administrativní zátěže

Zmíněné dopady ve variantě 1 části „A“ (str. 8) jsou ve formě administrativní zátěže, ale bez konkrétnějších odhadů, přičemž **v daňové oblasti je možné kvantifikovat dodatečnou zátěž** v podobě zvýšených nákladů na zpracování nároků, či dodatečné hodiny pro jeden subjekt nutné ke zpracování požadavků nové regulace.

Obdobně část „B“ má jen velmi obecné odhady dopadů administrativní zátěže.

Doporučujeme zvážit, zda by bylo možné doplnit detailnější kvantifikace administrativní zátěže.

4. Další potenciální dopady

Zvažovaná regulace (i přes logickou argumentaci ji implementovat, neboť se jedná o globální dohodu) **však může mít vedle zvýšené administrativní náročnosti a nutnosti platit vyšší daně** (vyšší daňové náklady pro subjekty) **i další potenciální dopady**. Omezena by mohla být nabídka specifických služeb pro české podnikatele ze strany nadnárodních firem. (Obdobně argumentovaly např. digitální firmy, když se zvažovalo zavedení české národní digitální daně). **Doporučujeme alespoň zmínit možné potenciální nepřímé dopady zavedení dorovnávací daně.**

5. Vazba na investiční pobídky

V ČR existují investiční pobídky, které za určitých podmínek mohou snižovat míru zdanění příjmů. Snižování efektivního zdanění může přinést kolizi s minimální mírou daně. **Doporučujeme vyvrátit**

potenciální riziko kolize minimálního efektivního zdanění a investičních pobídek, nebo riziko zmínit (s dodatkem, že i sám systém pobídek se může v budoucnu měnit).

6. Kontext a další kroky implementace směrnice Rady (EU) 2022/2523

ZZ RIA by mohla uvést i kontext globální dohody, tedy jsou nějaké další části dohody, které zatím implementovány nejsou a lze to očekávat v budoucnu? **Doporučujeme doplnit případné další kroky na straně ČR v souvislosti s globálními dohodami souvisejícími s minimální daní, přesunu zisků a daňových výnosů (např. oblast úvah o přerozdělování nadměrného zisku, což by bylo také součástí globální dohody – stačí případně jen stručně).**

7. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti neuvádí žádná kritéria, která by se měla sledovat. Byť jde o globální dohodu, která řeší kultivaci globálního daňového systému, vyhodnocení efektivity zavedených změn by bylo možné udělat, a to např. i jeden rok po účinnosti zavedení daně, nebo v následujícím období, kdy bude známo vyhodnocení daňových výnosů. **Doporučujeme rozvést, jaká kritéria by měl přezkum sledovat a též případně v jakých intervalech.**

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

Doporučujeme zapracovat do ZZ RIA především tyto připomínky:

- Zvýšit přidanou hodnotu ZZ RIA doplněním přehledného stručného shrnutí, které by zahrnovalo sumarizaci dopadů obou daní jako celek na ekonomické subjekty a stát (a které by sumarizovaně vysvětlilo výnosy pro stát a administrativní náklady pro ekonomické subjekty bez nepřehledného dělení na dvě daně, tj. až po náběhu účinnosti obou daní).
- Doplnit podrobnější odhad dotčených subjektů a typ dopadů, které jsou očekávány. Postupovat dle podstaty, jak je uvedena v Obecných zásadách, aby ZZ RIA mohla sloužit jako přehledný nástroj i pro následný přezkum účinnosti regulace.
- Doplnit případné další potenciální dopady na chování subjektů, což by pomohlo také následnému přezkumu účinnosti regulace k ověření, zda nenastala rizika spojená s těmito dopady (a též doporučujeme detailněji rozvést, jaká kritéria v přezkumu účinnosti sledovat).

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona o dorovnávacích daních pro účely zajištění minimální úrovně zdanění velkých nadnárodních a velkých vnitrostátních skupin doporučen vládě ke schválení** za předpokladu zohlednění výše uvedených **doporučujících připomínek**.

Vypracoval: Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Marek Havrda, MA, MPA, Ph.D.
předseda komise